

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie K. K. i in. oskarżonych o czyn z art. 53 ust. 2 ustawy
z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 sierpnia 2023 r.,
skargi prokuratora na wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 19 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKa 258/21
uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 23 lutego 2021 r., sygn. akt III K 196/18
i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I i w tym zakresie przekazuje
sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego
rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2021 r., sygn. akt III K 196/18, Sąd Okręgowy w Szczecinie, częściowo modyfikując opisy czynów:

- w punkcie VII - uznał oskarżonego K. K. za winnego popełnienia zarzuconych mu przestępstw i za te przestępstwa wymierzył mu: za przestępstwo opisane w punkcie X części wstępnej wyroku, na podstawie art. 53 ust. 2 u. o p.n. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z 4 § 1 k.k., karę 3 (trzech) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny po 20 (dwadzieścia) zł stawka; za przestępstwo opisane w punkcie XI na podstawie art. 56 ust. 3 u. o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 2 (dwóch) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności i 100 (stu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny;
- w punkcie VIII - na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył wymierzone K. K. kary jednostkowe pozbawienia wolności i grzywny i wymierzył mu kary łączne: 3 (trzech) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny;
- w punkcie IX na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od K. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 4 515 (cztery tysiące pięćset piętnaście) zł;
- w punkcie X na podstawie art. 70 ust. 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego K. K. nawiązkę w kwocie 4000 (czterech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie XXII - uznał oskarżonego T. P. za winnego popełnienia zarzuconego mu przestępstwa i za to przestępstwo na podstawie art. 56 ust 3 u. o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności i grzywnę 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda;
- w punkcie XXIII - na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od T. P. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 17 500 (siedemnaście tysięcy pięćset) zł;
- w punkcie XXIV - na podstawie art. 70 ust 4 u. o p.n. orzekł od oskarżonego T. P. nawiązkę w kwocie 4000 (czterech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;

- w punkcie XXV - na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu T. P. na poczet wymierzonej mu kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie XXVI uznał M. Z. za winnego popełnienia zarzucanych mu przestępstw i za te przestępstwa wymierzył mu: za przestępstwo opisane w punkcie XVII części wstępnej wyroku, na podstawie art. 63 ust. 3 u.o p.n. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., karę 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności; za przestępstwo opisane w punkcie XV części wstępnej wyroku na podstawie art. 53 ust. 2 w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności i 200 (dwustu) stawek dziennych po 30 (trzydzieści) złotych każda grzywny, a nadto za przestępstwo zarzucone mu w punkcie XVI części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust. 3 u. o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny po 20 (dwadzieścia) zł każda;
- w punkcie XXVII na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył wymierzone kary jednostkowe pozbawienia wolności i grzywny i wymierzył M. Z. kary łączne: 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności i 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 30 (trzydzieści) zł każda grzywny;
- w punkcie XXVIII na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od M. Z. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 75 000 (siedemdziesięciu pięciu tysięcy) zł;
- w punkcie XXIX - na podstawie art. 70 ust 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego M. Z. nawiązkę w kwocie 8000 (ośmiu tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punktach XXX i XXXI uznał P. K. za winnego popełnienia zarzuconych mu przestępstw i za te przestępstwa wymierzył mu: za przestępstwo opisane w punkcie XVII części wstępnej wyroku, na podstawie art. 63 ust 3 u.o p.n. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 2 (dwóch) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności; za przestępstwo opisane w punkcie XVIII części wstępnej wyroku na podstawie art. 62 ust 3 u.o p.n. grzywnę 100 (stu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda;

- w punkcie XXXII - na podstawie art. 70 ust 4 u. o p. n. orzekł od oskarżonego P. K. nawiązkę w kwocie 3000 (trzech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie XXXIII - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu P. K. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie XXXIV - uznał oskarżonego R. J. za winnego popełnienia zarzuczonego mu przestępstwa i na podstawie art. 63 ust. 3 u. o p.n. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu za nie karę 2 (dwóch) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności;
- w punkcie XXXV - na podstawie art. 70 ust 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego R. J. nawiązkę w kwocie 3000 (trzech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie XXXVI - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu R. J. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie XXXV – uznał oskarżonego A. D. za winnego popełnienia zarzuczonych mu czynów i za te czyny wymierzył mu: za przestępstwo opisane w punkcie XX części wstępnej wyroku na podstawie art. 53 ust. 2 u.o p.n. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat i 1(jednego) miesiąca pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny; za przestępstwo opisane w punkcie XXI części wstępnej wyroku na podstawie art. 59 ust. 2 u.o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności; za przestępstwo opisane w punkcie XXII części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust. 3 u.o p.n. w zw. z art 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny;
- w punkcie XXXVI - na podstawie art. 85 § 1 k.k. i 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu A. D. kary pozbawienia wolności i grzywny i wymierzył mu kary łączne: 5 (pięć) lat pozbawienia wolności i 250 (dwieście pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda grzywny;

- w punkcie XXXVII - na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od A. D. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 24 000 (dwudziestu czterech tysięcy) zł;
- w punkcie XXXVIII - na podstawie art. 70 ust 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego A. D. nawiązkę w kwocie 6000 (sześciu tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie XXXIX - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu A. D. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie XL - uznał oskarżonego G. K. za winnego popełnienia zarzucanych mu przestępstw i wymierzył mu za nie:
  - za czyn opisany w punkcie XXV części wstępnej wyroku, na podstawie art. 53 ust. 2 u.op.n. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny, za czyn opisany w punkcie XXIII części wstępnej wyroku na podstawie art. 54 ust. 1 i 2 u.o p.n. karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, a za czyn opisany w punkcie XXIV części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust. 3 u.o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny,
- w punkcie XLI - na podstawie art. 85 § 1 k.k. i 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu G. K. kary jednostkowe pozbawienia wolności i kary jednostkowe grzywny i wymierzył mu kary łączne: 4 (czterech) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności i 200 (dwustu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda grzywny;
- w punkcie XLII - na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od G. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 146 950 (sto czterdzieści sześć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt) złotych
- w punkcie XLIII - na podstawie art. 70 ust. 4 u. o p. n. orzekł od oskarżonego G. K. nawiązkę w kwocie 6000 (sześciu tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;

- w punkcie XLIV - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu G. K. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie L - uznał S. S. za winnego popełnienia wszystkich zarzucanych mu przestępstw i uznając, że przestępstwa opisane w punktach XXV, XXVI i XXVII części wstępnej wyroku stanowią ciąg przestępstw wymierzył mu za nie na podstawie art. 53 ust. 2 w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda grzywny, a nadto za przestępstwo opisane w punkcie XXVIII części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust 3 u.o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda grzywny;
- w punkcie LI na podstawie art. 85 § 1 k.k. i 86 § 1 k.k. połączył wymierzone kary jednostkowe pozbawienia wolności i grzywny i wymierzył S. S. kary łączne: 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 (dwustu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) zł każda grzywny;
- w punkcie LII na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od S. S. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 11 375 (jedenaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt pięć) złotych;
- w punkcie LIII - na podstawie art. 70 ust. 4 u.op.n. orzekł od oskarżonego S. S. nawiązkę w kwocie 5000 (pięciu tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie LIV - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu S. S. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie LV - uznał R. G., poprzednio S., za winnego zarzuconego mu przestępstwa i na podstawie art. 53 ust. 2 u.o p.n. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 60 § 2 i 6 pkt 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda grzywny;

- w punkcie LVI - na podstawie art. 70 ust 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego R. G., poprzednio S., nawiązkę w kwocie 3000 (trzech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie LVII - na podstawie art. 69 § 1 k.k. i 70 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec R. G., poprzednio S., na okres próby 2 (dwóch) lat;
- w punkcie LVIII - na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. i 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zobowiązał R. G. poprzednio S. do informowania kuratora o przebiegu okresu próby i oddał go na okres próby pod dozór kuratora;
- w punkcie LIX - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu R. G. poprzednio S. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie LXVII - uznał oskarżonego M. K. za winnego zarzuconych mu przestępstw i wymierzył mu za nie: za czyn opisany w punkcie XXXIV części wstępnej wyroku, na podstawie art. 59 ust. 1 u.o p.n. karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za przestępstwo opisane w punkcie XXXIII części wstępnej wyroku na podstawie art. 56 ust.3 u.o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda;
- w punkcie LXVIII - na podstawie art. 85 § 1 k.k. i 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył wymierzone wobec M. K. kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;
- w punkcie LXXIX - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet wymierzonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. K. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie LXX - na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od M. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 25 600 (dwudziestu pięciu tysięcy sześciuset) złotych;
- w punkcie LXXI - na podstawie art. 70 ust. 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego M. K. nawiązkę w kwocie 3000 (trzech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;

- w punkcie LXXII - uznał A. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i za to przestępstwo na podstawie art. 56 ust. 3 u.o p.n. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 §1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności i 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda grzywny;
- w punkcie LXXIII - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet wymierzonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu A. B. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie LXXIV - na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od A. B. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 27 300 (dwudziestu siedmiu tysięcy trzystu) złotych;
- w punkcie LXXV - na podstawie art. 70 ust. 4 u. o p.n. orzekł od oskarżonego A. B. nawiazkę w kwocie 4000 (czterech tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.;
- w punkcie LXXVI uznał M. T. za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i za to przestępstwo na podstawie art. 56 ust. 3 w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 4 i 6 pkt 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 11 (jedenastu) miesięcy pozbawienia wolności i 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda grzywny ;
- w punkcie LXXVII na podstawie art. 60 § 5 k.k. w zw. z art. 60 § 4 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec M. T. na 6 (sześć) lat próby;
- w punkcie LXXVIII na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 i 5 k.k. i 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 5 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zobowiązał M. T. do informowania kuratora o przebiegu okresu próby oraz powstrzymywania się od używania środków odurzających i oddał go na okres próby pod dozór kuratora;
- w punkcie LXXXIX - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet wymierzonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu M. T. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie;
- w punkcie LXXX - na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł od M. T. przepadek równowartości korzyści majątkowej z przestępstwa w wysokości 25 600 (dwudziestu pięciu tysięcy sześciuset) złotych;

- w punkcie LXXXI na podstawie art. 70 ust. 4 u.o p.n. orzekł od oskarżonego M. T. nawiązkę w kwocie 2000 (dwóch tysięcy) zł na rzecz Stowarzyszenia „M.” Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna w S. przy ul. M.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia dotyczące innych oskarżonych, przepadku dowodów rzeczowych i kosztów procesu.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionych od tego orzeczenia przez obrońców oskarżonych i prokuratora, Sąd Apelacyjny w Szczecinie, wyrokiem z dnia 19 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKa 258/21:

- w punkcie I - uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonych: K. K., T. P., M. Z., P. K., R. J., A. D., G. K., S. S., R. G., M. K., A. B., M. T. i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania,
- w punkcie II - w pozostałej, zaskarżonej części, dotyczącej oskarżonych: D. J., C. G., P. S. i M. P. wyrok utrzymał w mocy, a wydatkami postępowania odwoławczego w tym zakresie obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego orzeczenia skargę wywiódł prokurator, który zaskarżył to orzeczenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I jego sentencji. Prokurator podniósł zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego mającego wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. przez uchylenie przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie i przekazanie sprawy w zakresie oskarżonych wymienionych w pkt. I zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy w sprawie nie było koniecznym przeprowadzenie przez Sąd Okręgowy w Szczecinie na nowo przewodu sądowego w całości, albowiem Sąd Apelacyjny w Szczecinie orzekając w postępowaniu odwoławczym dysponował zgromadzonym w pełni materiałem dowodowym oraz treścią wydanego orzeczenia wraz z uzasadnieniem, stwierdzając wyłącznie uchybienia dotyczące treści uzasadnienia skarżonego wyroku.

Podnosząc powyższy zarzut, na podstawie art. 539e § 2 k.p.k., skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKa 258/21 w zaskarżonej części i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Zgodnie z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. *uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości*. W przedmiotowej sprawie, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, decyzja sądu odwoławczego o częściowym uchyleniu wyroku sądu pierwszej instancji bazowała na tezie, że wadliwe i nieodpowiadające standardom wyznaczonym treścią art. 424 k.p.k. uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji dowodzi, że organ ten nie dokonał żadnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie ustalił faktów i w konsekwencji uchylił się od rozpoznania istoty sprawy. Wadliwości zawarte w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji miały nadto sprawić, że wyrok ten „uchyla się spod kontroli”.

Odnosząc się do przywołanej argumentacji Sądu Apelacyjnego, na wstępie należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem, „brak uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji nie stanowi podstawy do przeprowadzenia na nowo przewodu w całości przed sądem pierwszej instancji i nie może być podstawą do uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego apelacją wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2019 r., IV KS 39/19). Co więcej, w orzeczeniu tym trafnie podkreślono, że „brak pisemnego uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji nie uniemożliwia, a tylko w pewnym stopniu utrudnia, dokonanie przez sąd odwoławczy kontroli instancyjnej takiego wyroku. Na etapie postępowania apelacyjnego możliwa jest zawsze ocena całości materiału procesowego zebranego w sprawie, w szczególności dowodów przeprowadzonych w toku postępowania sądowego, treści decyzji procesowych podjętych w tym postępowaniu, zapisów treści protokołów rozpraw i posiedzeń oraz innych czynności organów procesowych. Te źródła wiedzy o przebiegu postępowania poprzedzającego wydanie wyroku sądu pierwszej instancji oraz wszelkie rzeczowe i logiczne wnioski, które można wysnuć z ich analizy, z uwzględnieniem zasad poprawnego prawniczego rozumowania, stanowią *in concreto* podstawę do oceny trafności i prawidłowości kontrolowanego orzeczenia. Sąd Okręgowy w K. powinien zatem dążyć do dokonania tego rodzaju analizy i wyjaśnienia przyczyn wydania zaskarżonego wyroku. Brak pisemnego

uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji nie zwalnia sądu odwoławczego od wnikliwego rozpoznania sprawy i dołożenia wszelkich starań dla zbadania kwestii trafności i prawidłowości kontrolowanego wyroku z perspektywy zarzutów podniesionych w apelacjach stron, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, 439, 440 i 455 k.p.k.”. Skoro zatem nawet brak uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji nie może być uznany ani za podstawę uchylenia tego orzeczenia i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania ani za przyczynę skutkującą niemożnością przeprowadzenia kontroli instancyjnej, tym bardziej więc konsekwencji tych nie może wywołać uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji dotknięte – tak jak to bez wątpienia miało miejsce w przedmiotowej sprawie – bardzo poważnymi wadliwościami. Nieprawidłowe opisanie motywów zapadłego orzeczenia – jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 marca 2022 r., I KS 5/22 - nie świadczy bowiem bezpośrednio o wadach samego procesu orzekania czy braku merytorycznych podstaw rozstrzygnięcia. Co więcej, na co słusznie zwrócił uwagę skarżący, w przypadku, gdy uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji obarczone jest brakami, sąd odwoławczy zawsze ma możliwość, jeśli uzna, że jest to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania w sprawie, skorzystania z instytucji wskazanej w art. 449a k.p.k. Nie wolno mu natomiast – wobec treści art. 455a k.p.k. – uchylić wyroku sądu pierwszej instancji z tego powodu.

W kontekście wywodów zawartych w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego należy również przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19) uchybienia „natury dowodowej” mogą być podstawą uznania, że zaktualizowała się przesłanka konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, tylko wtedy, gdy:

- w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji wszystkie dowody zostały nieprawidłowo przeprowadzone,
- sąd pierwszej instancji nie przeprowadził żadnego dowodu,
- nieprawidłowe przeprowadzenie większości dowodów przez sąd pierwszej instancji wywołało niemożność poddania ocenie tych prawidłowo przeprowadzonych i w konsekwencji spowodowało, że postępowanie dowodowe zrealizowane przez sąd

meriti okazało się całkowicie nieprzydatne dla wydania rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu.

Sąd odwoławczy nie wykazał, by w przedmiotowej sprawie wystąpiła którakolwiek z wyżej wymienionych okoliczności. W kontekście uwag zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia ważne jest również przypomnienie, że w kręgu podstaw wydania przez sąd odwoławczy wyroku kasatoryjnego nie mieści się potrzeba ponownej oceny wszystkich dowodów (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19 i powołane tam poglądy doktryny). Odnosząc się do twierdzenia sądu odwoławczego, że „sąd *meriti* wyrokując w omówiony sposób faktycznie nie rozpoznał istoty sprawy, a jedynie bezrefleksyjnie zaakceptował ustalenia faktyczne zawarte w akcie oskarżenia” (s. 40 uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego), należy wskazać, że sąd pierwszej instancji niejednokrotnie zmieniał opis czynów i w konsekwencji określone czyny przypisane w wyroku różniły się od tych, które zostały zarzucone oskarżonym w akcie oskarżenia.

Powyższy wywód prowadzi do konkluzji, że choć konstatacja sądu odwoławczego, że uzasadnienie wyroku sądu pierwszej instancji nie spełniało standardów wyznaczonych treścią art. 424 k.p.k. była trafna, to zdecydowanie niesłuszna była jego konstatacja, iż w przedmiotowej sprawie zaktualizowała się przesłanka uchylenia zaskarżonego wyroku sądu *meriti* i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Żadne z uchybień, które wskazał sąd odwoławczy jako stanowiące podstawę wydania wyroku kasatoryjnego, nie mieściło się w katalogu, wskazanych w treści art. 437 § 2 k.p.k. zdanie drugie, przesłanek wydania wyroku uchylającego zaskarżony wyrok i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania. W tej sytuacji jedynie na marginesie należy wskazać, że przyjęta przez sąd pierwszej instancji wykładnia art. 424 § 1 k.p.k., w świetle której sąd jest zwolniony z obowiązku wykazania dlaczego dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych, uznał za wiarygodne, jest błędna, ignoruje powszechnie wyróżniane w doktrynie i orzecznictwie funkcje uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, pomijając nadto okoliczność, że prawo do uzasadnienia wyroku jest wszak elementem prawa do sądu, czyli materii z zakresu praw i wolności (zob. M. Klubińska, *Znaczenie uzasadnienia decyzji procesowych w postępowaniu karnym w czasach postępującej inflacji*

prawa [w:] Quo vadit processus criminalis? Rzeczywistość i wyzwania, red. A. Małolepszy, R. Olszewski, Warszawa 2021 i powołane tam poglądy orzecznictwa i doktryny).

Kierując się wskazaną argumentacją, Sąd Najwyższy na podstawie art. 539e § 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I i w tym zakresie przekazał sprawę sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym, Sąd Apelacyjny, mając na uwadze wskazania Sądu Najwyższego i pamiętając o swoich obowiązkach w aktualnym modelu postępowania odwoławczego, przeprowadzi rzetelną kontrolę instancyjną i wykorzysta wszelkie dostępne środki niezbędne do zapewnienia prawidłowego wyrokowania w sprawie.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

(M.K.)

[ms]